

L 123 – Teknisk gennemgang

Nedsættelse af bo- og gaveafgiften og indførelse af retskrav på skematisk værdiansættelse ved generationsskifte og mulighed for succession ved overdragelse af ejendomsvirksomheder

L 123 - Lovforslagets baggrund og indhold

Forslaget udmønter dele af Aftale om et stærkere erhvervsliv

Forslaget indeholder fire hovedelementer

1. Nedsættelse af bo- og gaveafgiften fra 15 pct. til 10 pct. ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder
2. Indførelse af retskrav på skematisk værdiansættelse af erhvervsvirksomheder ved generationsskifte
3. Indførelse af mulighed for overdragelse af aktiv ejendomsudlejningsvirksomhed med succession
4. Søskende sidestilles med nær familie ved gavebeskatning

Gældende regler - Beskatning ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder

Beskatning af overdrager

- Overdrageren/dødsboet beskattes af avancen på virksomheden i ejertiden beregnet af handelsværdien på overdragelsestidspunktet
- Avancebeskatningen kan overføres til erhververen ved overdragelse med succession inden for familien. Ved succession omfatter familien: børn, børnebørn, søskende, søskendes børn og børnebørn
- Succession er ikke mulig ved passiv kapitalanbringelse (pengetankselskaber)

Gældende regler - Beskatning ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder

Beskatning af modtager

- Ved arv eller gave skal modtagere inden for den nære familie betale bo- eller gaveafgift på 15 pct. af værdien af det modtagne. Ved arv og gave omfatter nær familie ikke søskende (før 2027) og deres børn og børnebørn
- Uden for den nære familie betales bo- og tillægsboafgift på i alt 36,25 pct. af arv, og gaver er skattepligtig indkomst
- Afgiften/skatten beregnes af handelsværdien
- Ved overdragelse med succession nedsættes afgiftsgrundlaget med passivposter eller kursværdien af den overtagne skattebyrde

1 - Nedsættelse af bo- og gaveafgiften

- Bo- og gaveafgiften nedsættes fra 15 til 10 pct. ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder fra 1. oktober 2024
- Afgiftsnedsættelsen omfatter arv ved dødsfald fra den 1. oktober 2024 og gaver ydet fra den 1. oktober 2024
- Afgiftsnedsættelsen omfatter samme overdragelser som den tilbagerullede afgiftsnedsættelse fra 2016-19

1 - Nedsættelse af bo- og gaveafgiften

Afgiftsnedsættelsen omfatter samme overdragelser som den tilbagerullede afgiftsnedsættelse fra 2016-19

Krav til det overdragne

Erhvervsvirksomheder omfatter aktier og personligt drevne virksomheder

Passiv kapitalanbringelse (fast ejendom, kontanter, værdipapirer el.lign.) er ikke omfattet, dog fremtidig lempelse vedr. aktive ejendomsvirksomheder

Dvs. successionsbetingelserne skal være opfyldt

Krav til overdrageren

Overdrageren skal have ejet virksomheden i mindst 1 år forud for overdragelsen og deltaget aktivt i virksomheden

Krav til erhververen

Afgiftsnedsættelse gælder kun overdragelse til den nære familie

Barnløse virksomhedsejere kan overdrage til nedsat afgift til søskende, søskendes børn og børnebørn (dvs. uden for den nære familie)

Erhververen skal opretholde ejerskabet i mindst 3 år. Ved salg i 3-årsperioden forhøjes afgiften forholdsmæssigt efter ejertiden

2 - Værdiansættelse af erhvervsvirksomheder

Gældende regler

- Ved beregning af bo- og gaveafgift skal virksomheden ifølge boafgiftsloven værdiansættes til handelsværdien
- Handelsværdien kan som udgangspunkt fastsættes efter de såkaldte aktie- og goodwillcirkulærer, hvilket sker i 90-95 pct. af sagerne
- Aktie- og goodwillcirkulæerne fastsætter værdien af et selskab til den regnskabsmæssige egenkapital med tillæg af en skematisk fastsat goodwill
- Goodwillværdien opgøres skematisk som den kapitaliserede værdi af virksomhedens merindtjening i en skønsmæssigt fastsat levetid, oftest 7 år

- Der gælder ikke et retskrav, dvs. at Skattestyrelsen kan fravige værdien, hvis det kan godtgøres, at den ikke er et retvisende udtryk for handelsværdien

2 - Retskrav på skematisk værdiansættelse

Forslag til ny model

- Der indføres et retskrav på skematisk værdiansættelse af erhvervsvirksomheder ved generationsskifte
- Retskravet gælder samme overdragelser, som er omfattet af den nedsatte bo- og gaveafgift fra 1. oktober 2024
- Retskravet gælder, selvom den skematiske værdi afviger fra en kendt handelsværdi

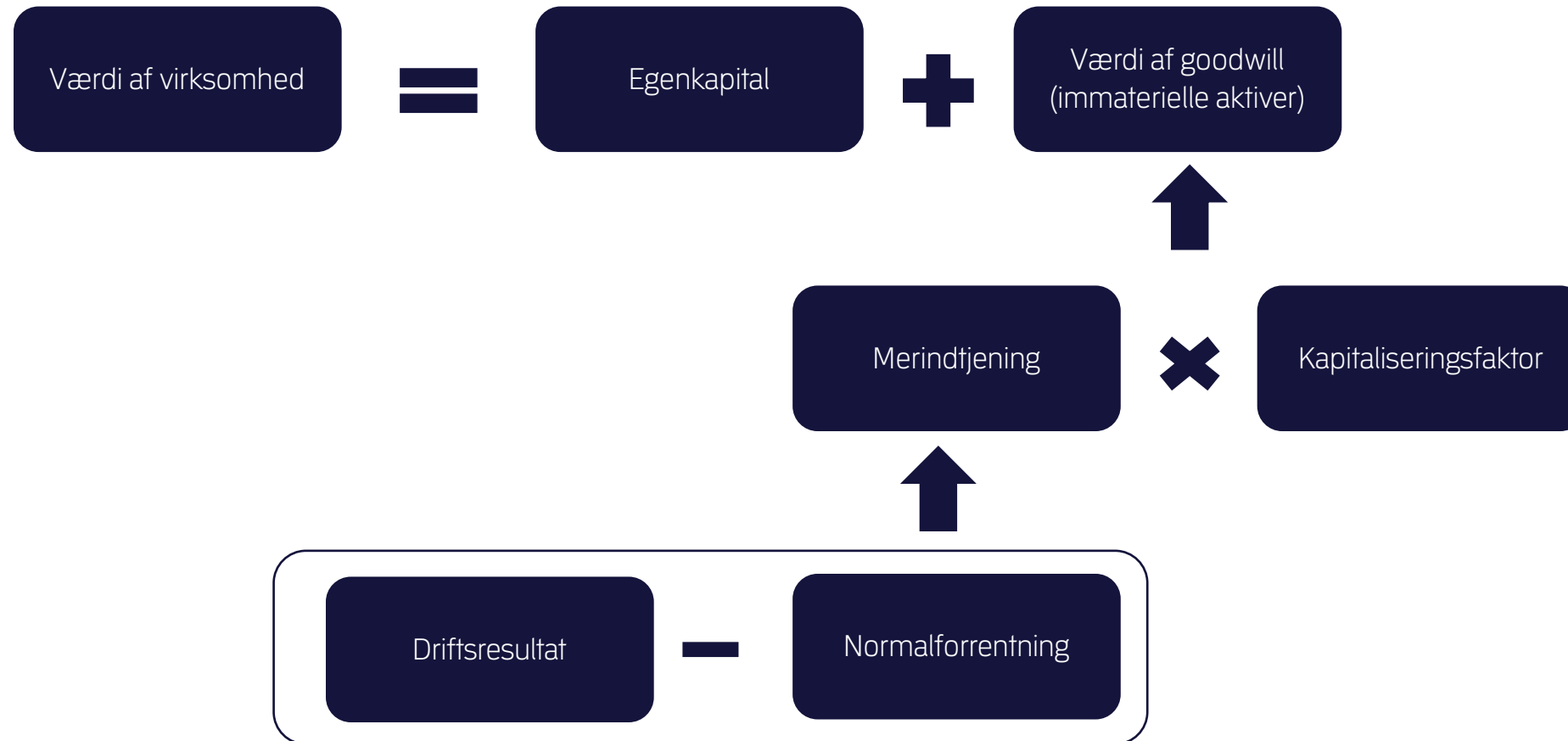
2 - Retskrav på skematisk værdiansættelse

Forslag til ny model

- Den foreslåede skematiske værdiansættelsesmetode svarer med visse ændringer til metoden i aktie- og goodwillcirkulærerne
- Den skematiske værdi udgør summen af selskabets bogførte egenkapital med tillæg af en kapitaliseret værdi af virksomhedens vægtede merindtjening i de seneste 5 regnskabsår forud for overdragelsen.
- Ved kapitaliseringen af merindtjeningen anvendes en skematisk opgørelse af merindtjeningens levetid med en øvre grænse på 15
- Levetider og kapitaliseringsfaktorer fremgår af tabeller i loven

2 - Strukturen i den skematisk værdiansættelse

2 – Simpelt eksempel på en skematisk værdiansættelse

Opgørelse af egenkapital:

Egenkapital Aflæses for seneste regnskabsår 4.000

Beregnet værdi af merindtjening:

Historisk driftsresultat Vægtet gennemsnit af virksomhedens driftsresultat i de fem forudgående regnskabsår 1.200

Driftsaktiver Opgjort i seneste regnskabsår 10.000

Normalforrentningssats Opgøres årligt af skattemyndighederne pba. renteoplysninger fra Nationalbanken 7 pct

Normalforrentning 10.000 * 7 pct. = 700

Merindtjening Fremtidigt driftsresultat minus normalforrentning 1.200 - 700 = 500

Fastlæggelse af kapitaliseringsfaktor:

Omsætningsvækst De seneste fem regnskabsår 10,4 pct.

Afkast på inv. kapital De seneste fem regnskabsår 8,5 pct.

Levetid på goodwill Kan aflæses hos skattemyndigheden pba. virksomhedens omsætningsvækst og afkast på investeret kapital 8 år

Kapitaliseringsfaktor Når levetiden er kendt kan kapitaliseringsfaktoren også aflæses hos skattemyndighederne 2,92

Beregnet værdi af goodwill:

Værdi af goodwill Merindtjening x Kapitaliseringsfaktor 1.460

Samlet værdi af virksomhed Egenkapital + Værdi af goodwill 4.000 + 1.460 = 5.460

Tabel 1
Fastsættelse af levetiden for merindtjeningen.

		Omsætningsvækst						
Afkast på investeret kapital	Pct.	0	0-4	4-8	8-12	12-16	16-20	20-24
	0	-	1	2	3	4	5	6
0-2	1	2	3	4	5	6	7	8
2-4	2	3	4	5	6	7	8	9
4-6	3	4	5	6	7	8	9	10
6-8	4	5	6	7	8	9	10	11
8-10	5	6	7	8	9	10	11	12
10-12	6	7	8	9	10	11	12	13
12-14	7	8	9	10	11	12	13	14

Kapitalafkastssatsen opgøres årligt af Skatteministeriet pba. tal fra Nationalbanken

Tabel 2
Kapitaliseringsfaktor

Kapitalafkastssats	0 pct.	1 pct.	2 pct.	3 pct.	4 pct.
Diskonteringsrente	8 pct.	9 pct.	10 pct.	11 pct.	12 pct.
Levetid					
1	0,46	0,46	0,45	0,45	0,44
2	0,91	0,90	0,89	0,88	0,87
3	1,33	1,31	1,30	1,28	1,27
4	1,74	1,71	1,68	1,65	1,63
5	2,12	2,08	2,04	2,00	1,96
6	2,48	2,43	2,38	2,33	2,28
7	2,83	2,78	2,70	2,63	2,55
8	3,16	3,08	3,00	2,92	2,84
9	3,48	3,38	3,28	3,19	3,11
10	3,78	3,66	3,55	3,44	3,33

2 - Retskrav på skematisk værdiansættelse

Forslag til ny model – sammenligning med gældende regler

Elementer	Aktie- og goodwillcirkulærerne	Ny model
Virksomhedens vægtede merindtjening	Seneste 3 årsregnskaber	Seneste 5 årsregnskaber
Merindtjeningens levetid	Fastsættes skønsmæssigt (normalt 7 år)	Fastsættes skematisk (maks. 15 år)
Kapitalisering af merindtjeningen	Skematisk kapitaliseringsfaktor, hvor merindtjeningen henfalder over levetiden	Uændret
Egenkapitalen	Bogført regnskabsmæssig egenkapital med visse reguleringer	Uændret
Retskrav på anvendelse af den skematiske værdi	Ikke retskrav. Skattestyrelsen kan fravige værdiansættelsen, hvis den ikke svarer til handelsværdien	Der gælder et retskrav

2 - Retskrav på skematisk værdiansættelse

Forslag til ny model

Skematisk værdiansættelse kan ikke anvendes i nogle afgrænsede tilfælde:

- Når virksomhedens væsentligste aktivitet ikke har haft kommercielle salg i mindst 3 år
- Når virksomhedens væsentligste aktivitet består i udvikling eller ejerskab af immaterielle aktiver, der endnu ikke har givet afkast
- Udenfor bo- og gaveafgift, fx aktieavance ved fraflytning til udlandet (exitbeskatning)
- I disse tilfælde skal der fastsættes en konkret vurderet handelsværdi af virksomheden

3 - Passiv kapitalanbringelse (Pengetankreglen)

Gældende regler

- Der er ikke adgang til succession ved overdragelse af aktier i pengetankselskaber
- Succession skal lempe det likviditetstræk på virksomheden, som avancebeskatningen ved generationsskifte ellers ville medføre
- Likviditetshensynet anses ikke at foreligge, hvis virksomheden består i passiv kapitalanbringelse, som relativt let kan afstås eller belånes til betaling af skatten
- Et selskab anses som et pengetankselskab, hvis mindst 50 pct. af selskabets indtægter eller aktiver vedrører fast ejendom, kontanter, værdipapirer el.lign.

3 - Succession ved aktiv ejendomsvirksomhed

- Aktiv udlejning af fast ejendom skal ikke anses for passiv kapitalanbringelse fra 1. januar 2025 og vil dermed kunne overdrages med succession
- Familien skal have bestemmende indflydelse over udlejningsejendommen (ejerandel på over 50 pct.)
- Ejendommen skal have været ejet og udlejet i mindst 1 år forud for overdragelsen
- Opgaven om indgåelse af væsentlige aftaler vedrørende udlejningsvirksomhedens drift må ikke være overladt til en uafhængig tredjemand
- Succession kan ikke ske, hvis erhverver bliver skattefri efter parcelhusreglen, fx salg af forældrekøbslejlighed til barnet (lejer)

4 - Søskende sidestilles med nære familiemedlemmer

- Ved gaver til søskende skal der betales afgift med 15 pct. af gavens værdi (efter bundfradrag) i stedet for indkomstskat
- Gælder generelt (ikke kun erhvervsvirksomheder)
- Søskende skal også anses som nær familie i relation til arv (indført ved personskattereformen fra 2023)
- Begge ændringer gælder fra 2027

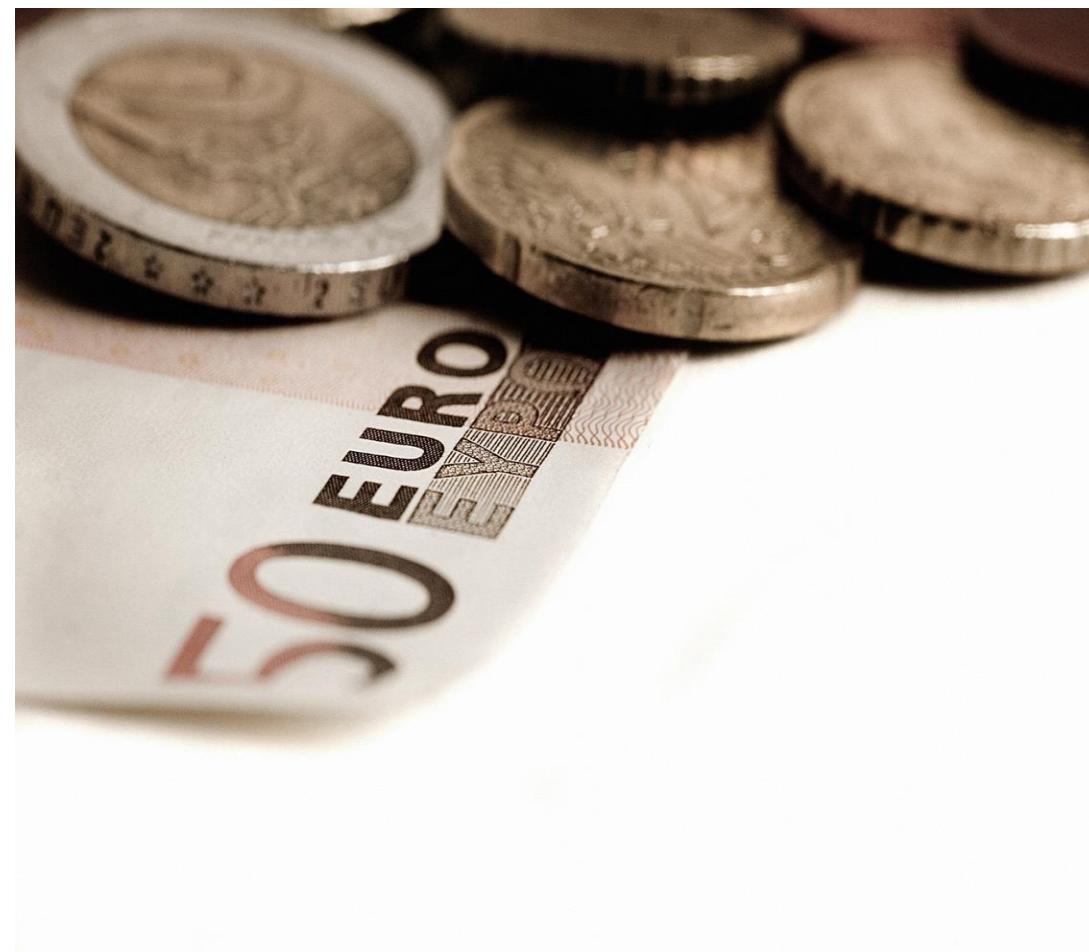
De økonomiske konsekvenser af lovforslaget (I)

Statens indtægter fra bo- og gaveafgift:

- I perioden 2011-23 har de årlige indtægter fra bo- og gaveafgift udgjort ca. 7,5 mia. kr. (2025-niveau).
- Der findes ikke regnskabsdata for hvor stor en andel af provenuet, der vedrører erhvervsvirksomheder.

Ny metode til at vurdere provenuet fra erhvervsvirksomheder:

- Skatteministeriet har udviklet en ny metode til at vurdere provenuet fra erhvervsvirksomheder baseret på historiske virksomhedsoverdragelser.
- Metoden vurderes mere retvisende end tidligere. Bl.a. sker der en korrektion for anvendelsen af gældsrevet ifm. et generationsskifte.
- Bo- og gaveafgiftsprovenuet fra erhvervsvirksomheder estimeres til knap 3 mia. kr. strukturelt
- Skønnet er forbundet med usikkerhed og vil kunne afvige betydeligt i enkelt år afhængig af hvilke virksomheder der generationsskiftes og hvilke metoder de anvender.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget (II)

De provenumæssige konsekvenser af lovforslaget:

- Den nye model er anvendt til at vurdere de provenumæssige konsekvenser ved den nedsatte bo- og gaveafgift og retskravet på skematisk værdiansættelse.
- De to initiativer hænger tæt sammen, og i provenuvurderingen af afgiftsnedsættelsen er taget højde for indførelsen af retskravet.
- I provenuvirkningen af den bedre adgang til succession er taget udgangspunkt i skøn for den ejendomsmasse, der overdrages med succession.
- Den foreslåede sidestilling af søskende med nær familie ved gavebeskatning vurderes kun at have en meget beskedne provenueffekt.

Tabel 1: Samlede økonomiske konsekvenser

Mio. kr. (2025-niveau)	Varigt provenu efter tilbageløb og adfærd
Nedsættelse af bo- og gaveafgiften ved overdragelse af erhvervsvirksomheder til nære familiemedlemmer *	-420
Værdiansættelse ved overdragelse af erhvervsvirksomheder til nære familiemedlemmer	-900
Bedre mulighed for succession ved overdragelse af ejendomsvirksomheder og lempelse af pengetankregler	-110
I alt	-1.430

* I den opgjorte virkning indgår effekten af den foreslåede tilføjelse af søskende til gaveafgiftskredsen